Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen, Energistyrelsen og kommunerne

Affaldsjura – Modul I

Mikkel Clausen

Ressortændring på affaldsområdet

Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 blev ressortansvaret for affaldsforsyning overført fra Miljøministeriet til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Det følger at, der ved valg af ministernavn i bestemmelserne er valgt den systematik, at der står miljø- og fødevareministeren de steder, hvor kompetencen er delt, uanset hvem der er primær bruger af bestemmelserne, medmindre al kompetence er overført til energi-, forsynings- og klimaministeren.

Opgaver der overføres til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Overordnet afgrænsning af overførsel:
De dele af reguleringen, som vedrører rammerne og økonomien vedrørende selve forsyningsydelsen overflyttes fra Miljø- og Fødevareministeriet til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet .
De dele af reguleringen, som vedrører de miljømæssige krav til håndtering af affald, f.eks. klassificering, genanvendelseskrav og håndtering af farligt affald, forbliver i Miljø- og Fødevareministeriet.

Ressortændring på affaldsområdet

Overførsel af evalueringen
Overførsel af forbrændingssektoren
Gråzone
•Tilbagetagningsordning

§ 63 a. Virksomheder, som producerer et produkt på eller importerer et produkt til det danske marked, kan, jf. dog §§ 63 b-f, etablere en tilbagetagningsordning for produktet, for produktet og dets emballage eller for produktets emballage, når det er blevet til affald.
Stk. 2. Virksomheder, som markedsfører et produkt på det danske marked, uden samtidig at være producent eller importør af produktet, kan ligeledes etablere en tilbagetagningsordning, jf. stk. 1. Det er dog en betingelse for etableringen, at den, der markedsfører produktet, har indgået en aftale med producenten eller importøren herom.

Ansvarsfordelingen - udgangspunktet

Miljøbeskyttelseslovens §45, stk. 1, fastslår udgangspunktet:
- ***"Kommunalbestyrelsen forestår håndteringen af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør af loven"***

Bestemmelsen indebærer, at håndtering af affald er en kommunal opgave, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i lovgivningen.

Dette sikres ved, at den oprindelige affaldsproducent er forpligtet til at benytte den kommunale ordning, som er regulativfastsat, og som omfatter det affald, som er frembragt, jf. miljøbeskyttelseslovens §45, stk. 3, og affaldsbekendtgørelsens §39, stk. 1, og §47, stk. 1.

Virksomheder er dog berettigede til at eksportere forbrændingsegnet affald til nyttiggørelse, jf. affaldsbekendtgørelsens §47, stk. 2.

Ansvarsfordelingen – undtagelse

Miljøbeskyttelseslovens §45, stk. 6, 1. pkt., fastslår den vigtigste undtagelse:
- ***"Stk. 3 finder ikke anvendelse på indsamlingsordninger for genanvendeligt erhvervsaffald."***

I affaldsbekendtgørelsen er betydningen og indholdet af dette præciseret i §24, stk. 3:
- ***"Kommunalbestyrelsen må ikke etablere ordninger for eller tilbyde indsamling af kildesorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, jf. dog §40, stk. 1, §§41 (ophørt) og 42"***

- ***"Kommunalbestyrelsen kan dog fortsat lade kildesorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra kommunens egne institutioner og virksomheder være omfattet af ordninger for affald egnet til materialenyttiggørelse"***

Med bestemmelsen overlades det som udgangspunkt til markedet at håndtere erhvervsaffald til materialenyttiggørelse.

Dette betyder samtidig, at kommunerne som udgangspunkt ikke må håndtere erhvervsaffald til materialenyttiggørelse.

Der er dog undtagelser…

Ansvarsfordelingen – undtagelse til undtagelsen

Affaldsbekendtgørelsens §40, stk. 1, fastslår, at virksomhederne skal have adgang til de kommunale genbrugspladser:

- ***"Kommunalbestyrelsen skal tilbyde både virksomheder, som er hjemhørende i kommunen, og de virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder, adgang til mindst én genbrugsplads, jf. dog stk. 3"***

- ***"Ordningen giver virksomhederne adgang til genbrugspladsen med affald, der i karakter svarer til det, husholdninger har adgang med"***

Der er som udgangspunkt ingen mængdebegrænsning på. Det er tanken, at affaldsbekendtgørelsens §40, stk. 2, indebærer, at mængderne begrænses:

- ***"Kommunalbestyrelsen skal for virksomheder begrænse adgangen efter stk. 1 til affald bragt til pladsen i indregistrerede køretøjer, der vejer op til 3.500 kg. Kommunalbestyrelsen skal endvidere give virksomhederne adgang til genbrugspladsen med affald, som transporteres i en på køretøjet monteret trailer"***

Ansvarsfordelingen – undtagelse til undtagelsen

Affaldsbekendtgørelsens §42 indebærer, at virksomheder, som er beliggende i beboelsesejendomme o.lign., kan benytte den kommunale henteordning for tørt genanvendeligt affald. Modsat §41 om organisk affald.

Det er tanken, at eksempelvis butikker beliggende i etageejendomme med beboelse på de øvrige etager kan tilbydes at benytte bl.a. papirordningen, hvis der er tale om en henteordning.

Undtagelsen er bl.a. begrundet i et ønske om, at antallet af beholdere på ofte begrænsede gårdarealer kan minimeres.

Affaldsregulering i Danmark

Område	Regulering i dag	Kommunernes rolle i dag
Genanvendelse	Husholdningsaffald: Anvisningsret og -pligt Erhvervsaffald: Konkurrenceudsat	Husholdningsaffald: Etablere ordninger for indsamling og sikre håndtering frem mod genanvendelse Blandet bolig og erhverv: Kan tilbyde virksomheder beliggende i ejendomme med både bolig og erhverv indsamling af kildesorteret genanvendeligt affald Kommunal genbrugsplads Affald egnet til materialenyttiggørelse fra erhverv, som i karakter svarer til affald fra husholdninger
Forbrænding	Husholdnings- og erhvervsaffald: Anvisningsret og –pligt. Virksomheder har krav på at kunne eksportere deres forbrændingsegnede affald	Husholdnings- og erhvervsaffald: Kommunerne skal anvise forbrændingsegnet affald og skal sikre kapacitet gennem eget anlæg eller ved aftale med andet anlæg
Deponering	Husholdnings- og erhvervsaffald: Anlæg skal være offentligt ejet. Anvisningsret og -pligt for alt deponeringsegnet affald	Husholdnings- og erhvervsaffald: Kommunerne skal anvise affaldet til deponering og eje deponeringsanlægget

Ansvarsfordeling ved tilsyn

Affaldsbekendtgørelsen § 92. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at bestemmelserne i denne bekendtgørelse overholdes, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. **Når Miljøstyrelsen træffer afgørelser efter denne bekendtgørelse, fører Miljøstyrelsen tilsyn med overholdelsen af disse afgørelser.**

Den enkelte ressortminister har ikke længere et *overtilsyn* med kommunernes konkrete forvaltning i enkelte sager på ministeriets område, men ressortministeren kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, såfremt ressortministeren ønsker det. Ressortministeren har også mulighed for at udtale sig om hensigtsmæssigheden af kommunale dispositioner eller undladelser.

Udflytning Miljøstyrelsen

17. Januar – Bedre Balance II – Miljøstyrelsen skal flytte til Odense

150 Årsværk flyttes til Departementet
De resterende 450 skal til Odense

1. Juni åbnede forposten i Englandsgade

Omkring påske flytter Miljøstyrelsen ind på Tolderlundsvej

Udflytning Cirkulær Økonomi & Affald

Enhed på cirka 55 medarbejdere, som beskæftiger sig med jord, cirkulær økonomi og affald.

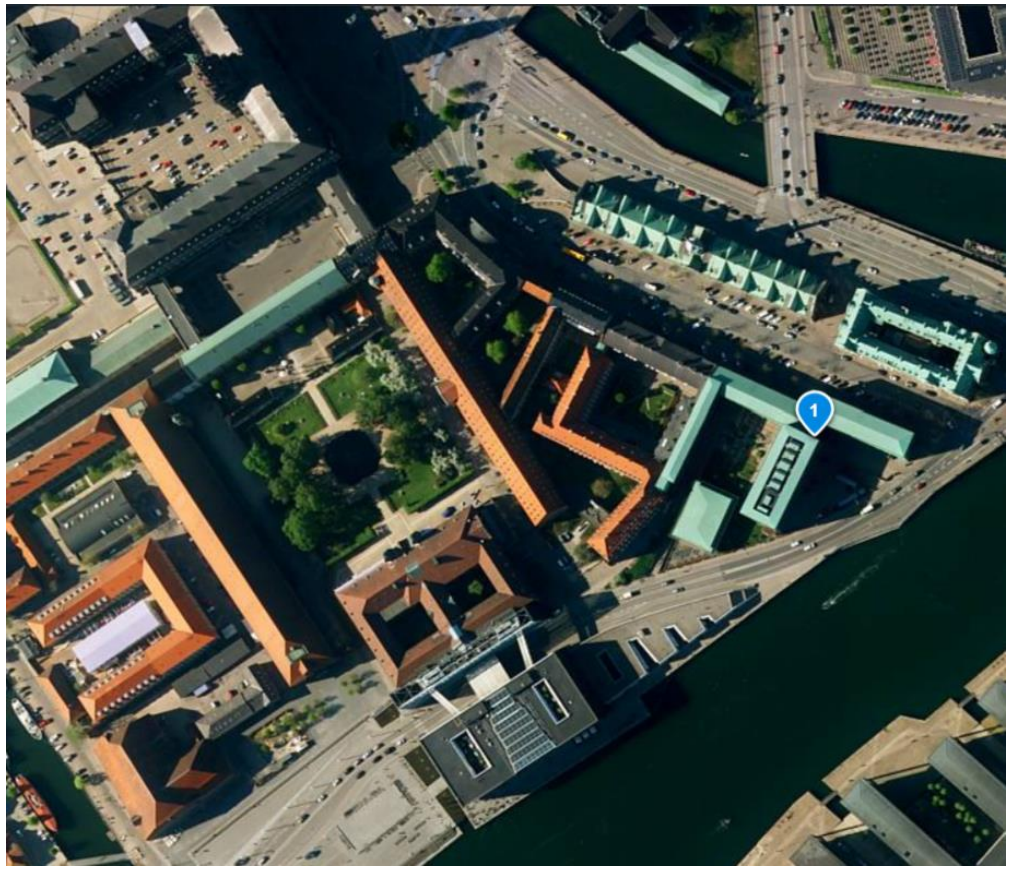
April flyttede 21 medarbejdere til Departementet i kontoret ”Ressourcer og Forsyning”.

Cirka 35 nye medarbejdere siden 1. maj.

Snitflader mellem Departement og Miljøstyrelsen

Departementets fremtidige opgaver:

- **Politikudvikling**
- **Regulering**
- **Ministerbetjening.**

Snitflader mellem Departement og Miljøstyrelsen

Odenses fremtidige arbejdsopgaver:

- Administrering af miljøreglerne
- Tilstandsvurderinger
- Tekniske bidrag
- Overvågning

Odense

Snitflader – de 3 grupper af bekendtgørelser

Gruppe 1: Hovedreglen

Departementet udarbejder og udsteder fremover hovedparten af bekendtgørelserne på Miljøstyrelsens område. Miljøstyrelsen kan efter behov bidrage fagligt hertil, og skal orientere Departementet om eventuelle behov for revision af bekendtgørelser.

DEP udarbejder og udsteder

Affaldsbekendtgørelsen, WEEE-bekendtgørelsen, restproduktbekendtgørelsen

Snitflader – de 3 grupper af bekendtgørelser

Gruppe 2: Tekniske bekendtgørelser

Miljøstyrelsen bibeholder initiativpligten for en række nærmere aftalte tekniske bekendtgørelser. For disse gælder at Miljøstyresen forbereder, men at Departementet selv foretager høring og udstedelse hvis der er væsentligt politisk indhold og MST foretager høring og udstedelse - når der ikke er væsentligt politisk indhold.

MST har initiativpligt. Udstedes enten af Ministeren/DEP alene eller Ministeren/MST afhængigt af omfang af politisk indhold.

Affaldsdatabekendtgørelsen

Snitflader – de 3 grupper af bekendtgørelser

Gruppe 3: Rent tekniske bekendtgørelser

Miljøstyrelsen vil, hvor der er hjemmel hertil, efter aftale med Departementet selv kunne forberede og udstede rent tekniske bekendtgørelser, som ikke rummer politiske eller interessemæssige afvejninger af nogen art. Disse bekendtgørelser kan udstedes af Miljøstyrelsen uden forelæggelse for departement eller minister.

Miljøstyrelsen forbereder og udsteder.